

Besluit tot goedkeuring concentratie

Kenmerk
184559

Besluit van de Nederlandse Zorgautoriteit als bedoeld in artikel 49c van de Wet marktordening gezondheidszorg.

Betreft: Sonova AG – AudioNova International B.V.

Aanvraag tot goedkeuring van een concentratie

1. Op 20 mei 2016 heeft de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) een aanvraag ontvangen in de zin van artikel 49a van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) voor het verkrijgen van goedkeuring van een voorgenomen concentratie (hierna: de aanvraag). Hierin is medegedeeld dat Sonova AG voornemens is uitsluitende zeggenschap te verkrijgen over AudioNova International B.V. in de zin van artikel 27, eerste lid, onder b, van de Mededingingswet (Mw) (hierna: het voornemen).

Partijen

2. Sonova AG (hierna: Sonova) is een naamloze vennootschap naar Zwitsers recht. Sonova is een fabrikant van hoortoestellen en biedt een uitgebreid assortiment aan oplossingen voor gehoorverlies. Sonova verkoopt daarnaast gehoorapparatuur.
3. AudioNova International B.V. (hierna: AudioNova) is een besloten vennootschap naar Nederlands recht. AudioNova is een retailer in hoortoestellen en biedt complete hooroplossingen aan. In Nederland oefent AudioNova haar verkoopactiviteiten uit via Schoonenberg Hoorcomfort (hierna: Schoonenberg), dat momenteel 202 verkooppunten in Nederland heeft.
4. Hierna worden Sonova en AudioNova ook aangeduid als 'partijen'.

Het voornemen

5. Het voornemen betreft de koop van alle aandelen in AudioNova door Sonova. Het voornemen is vastgelegd in een bij de aanvraag overgelegde, door partijen ondertekende, koopovereenkomst van 4 mei 2016.

Toepasselijkheid van de zorgspecifieke concentratietoets

6. Betrokken organisaties zijn Sonova en AudioNova.
7. Het voornemen leidt tot het tot stand brengen van een concentratie in de zin van artikel 27, eerste lid, onder b, Mw. De hierboven, onder punt 5, omschreven transactie leidt er namelijk toe dat Sonova uitsluitende zeggenschap verkrijgt over AudioNova.
8. Uit de bij de aanvraag ter beschikking gestelde gegevens over het aantal personen dat werkzaam is binnen de betrokken organisaties blijkt dat de voorgenomen concentratie binnen de werkingssfeer van het in hoofdstuk 4 van de Wmg geregelde zorgspecifieke concentratietoezicht valt.

BeoordelingKenmerk
184559Pagina
2 van 4**A. Betrokkenheid belanghebbenden**

9. Uit de bij de aanvraag ter beschikking gestelde gegevens blijkt dat betrokkenen van partijen op een zorgvuldige wijze zijn betrokken bij de voorbereiding van de concentratie, waarbij zij in ieder geval tijdig en op begrijpelijke wijze op de hoogte zijn gebracht van de inhoud van de concentratieplannen en de manier waarop oordelen of aanbevelingen hierover kenbaar konden worden gemaakt.
10. Uit de bij de aanvraag ter beschikking gestelde gegevens blijkt dat het oordeel en de aanbevelingen van betrokkenen van partijen overtuigend en beargumenteerd zijn meegewogen in de besluitvorming tot concentratie.
11. Met betrekking tot de betrokkenheid van het personeel en de cliënten van AudioNova bij de voorbereiding van de concentratie merkt de NZa het volgende op:
12. Op grond van artikel 49c, tweede lid, van de Wmg is de NZa gehouden om, voordat zij haar goedkeuring kan verlenen aan een voorgenomen concentratie, onder andere, te beoordelen of, kort gezegd, de cliënten en personeel op een zorgvuldige wijze zijn betrokken bij de voorbereiding van de voorgenomen concentratie.
13. Blijkens de wetsgeschiedenis is daarbij aangesloten bij de in de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (hierna: Wmcz) en de Wet op de ondernemingsraden (hierna: WOR) verankerde advies- en instemmingsrechten van cliëntenraden respectievelijk ondernemingsraden bij voorgenomen concentraties.¹ Dit betekent dat de NZa, voordat zij haar goedkeuring kan verlenen aan een voorgenomen concentratie, beoordeelt of de cliëntenraden en de ondernemingsraden van de zorgaanbieders die de voorgenomen concentratie tot stand brengen op een zorgvuldige wijze zijn betrokken bij de voorbereiding van de voorgenomen concentratie.

Cliënten

14. Zorgaanbieders die een instelling in de zin van artikel 1, eerste lid, onder f, van de Wet toelating zorginstellingen (hierna: WTZi) in stand houden, zijn op grond van artikel 2, eerste lid van de Wmcz verplicht om een cliëntenraad in te stellen. Uit artikel 5, eerste lid, van de WTZi jo. artikel 1.2, tiende lid, van het Uitvoeringsbesluit WTZi blijkt dat aanbieders van hulpmiddelen instellingen zijn in de zin van de WTZi.
15. Uit de parlementaire geschiedenis bij de Wmcz blijkt echter ondubbelzinnig dat het niet de bedoeling van de wetgever is geweest om de verplichting om een cliëntenraad in te stellen ook voor, onder andere, aanbieders van hulpmiddelen te laten gelden.²
16. Uit de bij de aanvraag ter beschikking gestelde gegevens blijkt dat door AudioNova en haar dochterondernemingen geen cliëntenraad in de zin van de Wmcz is ingesteld.
17. Omdat AudioNova en haar dochterondernemingen hulpmiddelen verkopen, is de NZa van oordeel dat de in randnummer 15

¹ Zie, onder andere, *Kamerstukken II*, 2011-2012, 33 253, nr. 3, p. 12; *Kamerstukken II*, 2012-2013, 33 253, nr. 6. P. 13; *Kamerstukken I*, 2012-2013, 33 253, C, p. 15-17.

² *Kamerstukken II*, 2006-2007, 30 946, nr. 3, p. 3 en 8.

beschreven situatie tevens geldt voor AudioNova en haar dochterondernemingen. Dat wil zeggen: kennelijk is door de wetgever niet beoogd dat op zorgaanbieders als AudioNova en haar dochterondernemingen de plicht rust om een cliëntenraad in de zin van de Wmcz in te stellen en deze te betrekken bij de voorbereiding van de concentratie. Om die reden is de betrokkenheid van de cliënten bij de voorbereiding van de voorgenomen concentratie door de NZa niet beoordeeld.

Kenmerk
184559

Pagina
3 van 4

Personeel

18. Met betrekking tot de betrokkenheid van het personeel van AudioNova en haar dochteronderneming Schoonenberg bij de voorbereiding van de concentratie, merkt de NZa op dat op AudioNova op grond van de WOR niet de plicht rust om een ondernemingsraad in te stellen en deze te betrekken bij de voorbereiding van de voorgenomen concentratie. Door Schoonenberg is wel een OR ingesteld. De OR van Schoonenberg komt echter aangaande de voorgenomen concentratie op grond van de WOR geen adviesrecht toe. Om die reden is de betrokkenheid van het personeel van AudioNova en haar dochteronderneming Schoonenberg bij de voorbereiding van de voorgenomen concentratie niet door de NZa beoordeeld.

B. Cruciale zorg

19. Uit de bij de aanvraag overgelegde gegevens blijkt dat door betrokken organisaties geen cruciale zorg wordt aangeboden in de zin van artikel 49c, tweede lid, onder c, Wmg.

C. Inzicht in de verwachte effecten van de concentratie

20. De bij de aanvraag ter beschikking gestelde effectrapportage biedt voldoende inzicht in de verwachte effecten van de beoogde concentratie, zoals opgesomd in artikel 49b, tweede lid, Wmg:
  - de doelstellingen van de concentratie;
  - de redenen voor concentratie;
  - de structuur van de beoogde organisatie van de zorgaanbieder of zorgaanbieders;
  - de financiële gevolgen van de concentratie;
  - de gevolgen van de concentratie voor de zorgverlening aan de cliënt;
  - de risico's van de concentratie voor de kwaliteit en bereikbaarheid van de zorg en de wijze waarop deze risico's worden ondervangen;
  - de wijze waarop overleg is gepleegd met betrokkenen over het voornemen om een concentratie tot stand te brengen en de wijze waarop met de inbreng van betrokkenen is omgegaan;
  - de wijze waarop en het tijdsbestek waarbinnen de concentratie zal worden gerealiseerd.

Conclusie

21. Na onderzoek van deze aanvraag concludeert de NZa dat:
  - a. betrokkenen van partijen op een zorgvuldige wijze zijn betrokken bij de voorbereiding van de concentratie, waarbij zij in ieder geval tijdig en op begrijpelijke wijze op de hoogte zijn gebracht van de inhoud van de concentratieplannen en de

manier waarop oordelen of aanbevelingen hierover kenbaar kunnen worden gemaakt;

Kenmerk
184559

Pagina
4 van 4

- b. het oordeel en de aanbevelingen van betrokkenen van partijen overtuigend en beargumenteerd zijn meegewogen in de besluitvorming tot concentratie;
  - c. als gevolg van de concentratie de continuïteit van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vormen van zorg als bedoeld in artikel 56a, eerste lid, van de Wmg niet in gevaar komt;
  - d. de aanvraag tot goedkeuring voldoende inzicht biedt in de verwachte effecten van de beoogde concentratie aan de hand van de eisen, bedoeld in artikel 49b, tweede en derde lid van de Wmg.
22. Gelet op het bovenstaande verleent de NZa goedkeuring aan het tot stand brengen van de concentratie waarop de aanvraag betrekking heeft.

Datum: 11 juli 2016

De Nederlandse Zorgautoriteit,

mw. drs. L. de Maat
directeur Toezicht en Handhaving

Ingevolge artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) juncto artikel 7:1 lid 1 Awb kan een belanghebbende binnen zes weken na de datum van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij de Nederlandse Zorgautoriteit, unit Juridische Zaken, Postbus 3017, 3502 GA Utrecht. Het bezwaar kan per post, per fax of, indien in uw geval van toepassing, via het webportaal Toegang (<https://toegang.nza.nl>) ingediend worden (dus niet via e-mail). In de linkerbovenhoek van de envelop vermeldt u: Bezwaarschrift. Het bezwaar moet volgens artikel 6:5 lid 1 Awb schriftelijk en ondertekend worden ingediend en moet ten minste de volgende gegevens bevatten: naam en adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt en de gronden van het bezwaar. Wij verzoeken u een kopie van het bestreden besluit bij te voegen.